

UITSpraak VAN DE COMMISSIE VAN BEROEP

Kamer : **Beroep (seksuele intimidatie)**
Leden van de kamer
(voorzitter) : mw. mr. drs. H.P.M. Kester
(lid) : mr. F.J. Wiarda
(lid) : mw. mr. S.E.A. Vermeer - de Jongh
Zaaknummer : B 2022004/2022-75-02

In de zaak van:

1. Beklaagde

Naam : [Beklaagde]
Adres : [adres]
PC/Gemeente : [woonplaats]
Lid van de sportbond : Koninklijke Nederlandse Voetbalbond

2. Aangever/Melder

Naam : Koninklijke Nederlandse Voetbalbond (hierna: KNVB)
Gevestigd in : Zeist

3. Aanklager : mw. mr. drs. M.G. Vreugdenhil**4. De procedure****4.1.** Hoe de procedure is verlopen, blijkt uit het volgende.

- Op 23 augustus 2021 heeft de aanklager namens de KNVB aangifte gedaan tegen [Beklaagde] (hierna te noemen: beklaagde) van overtreding van het Tuchtreglement Seksuele Intimidatie (hierna: het tuchtreglement) vanwege seksueel grensoverschrijdend gedrag.
- De tuchtcommissie van het ISR heeft in eerste aanleg op 26 april 2022 uitspraak gedaan. De tuchtcommissie heeft in haar uitspraak:
 - o beklaagde verboden om voor de duur van twee jaren actief te zijn als trainer of begeleider van een voetbalteam, waarvan één jaar voorwaardelijk en heeft bepaald dat dit verbod ingaat op 26 maart 2021;
 - o de KNVB belast met de kosten van de behandeling van de zaak.
- De uitspraak is op 9 mei 2022 verzonden aan partijen.
- De aanklager heeft bij beroepschrift van 31 mei 2022 beroep aangetekend tegen de beslissing van de tuchtcommissie.
- Bij e-mail van 1 juni 2022 heeft beklaagde aan het ISR een korte reactie gestuurd met de strekking dat hij geen verweerschrift zal indienen.

- Op 10 oktober 2022 heeft de mondelinge behandeling plaatsgevonden ten kantore van het ISR te Hilversum. Daarbij waren, naast de commissie van beroep en de juridisch secretaris, de volgende personen aanwezig: de aanklager, mr. M. van Vemde (casemanager bij het ISR) en beklaagde. Er zijn geen getuigen opgeroepen. De aanklager en beklaagde hebben hun standpunten nader toegelicht.
- Van de mondelinge behandeling zijn aantekeningen gemaakt door de secretaris.
- Ten slotte is uitspraak bepaald.

5. De procedure in eerste aanleg

- 5.1. Door [Club] is op 20 maart 2021 bij het ISR een melding gedaan van mogelijk grensoverschrijdend gedrag van beklaagde. Naar aanleiding van deze melding heeft de onderzoekscommissie van het ISR een onderzoek ingesteld naar beklaagde.
- 5.2. Na afronding van het onderzoek heeft de aanklager aangifte gedaan tegen beklaagde. In de aangifte wordt beklaagde verweten dat hij de volgende artikelen van het tuchtreglement heeft overtreden:
- Artikel 6 lid 3, een begeleider binnen de sport moet zorgen voor een omgeving en een sfeer waarbinnen de sporter zich veilig voelt.
 - Artikel 6 lid 4, de begeleider onthoudt zich van elke vorm van machtsmisbruik (...) tegenover de sporter.
 - Artikel 6 lid 7, de begeleider onthoudt zich ervan de sporter te bejegenen op een wijze die de sporter in zijn waardigheid aantast en verder in het privéleven van de sporter door te dringen dan nodig is voor het gezamenlijk gestelde doel.
 - Artikel 6 lid 12, de begeleider onthoudt zich van (verbale) seksueel getinte intimiteiten via welk communicatiemiddel dan ook.
- 5.3. Beklaagde is in de gelegenheid gesteld om op de aangifte te reageren door middel van het indienen van een verweerschrift, maar hij heeft hier geen gebruik van gemaakt. Op de in overleg met beklaagde vastgestelde mondelinge behandeling is hij niet verschenen.
- 5.4. De tuchtcommissie heeft zich bevoegd verklaard om van de zaak kennis te nemen en geoordeeld dat beklaagde zich schuldig heeft gemaakt aan overtreding van de artikelen 6 lid 3, lid 7 en lid 12 tuchtreglement. De tuchtcommissie is niet gebleken dat beklaagde zijn macht als begeleider heeft misbruikt en heeft beklaagde daarom vrijgesproken van overtreding van artikel 6 lid 4 tuchtreglement. De tuchtcommissie heeft het door de aanklager geëiste verbod om als trainer of begeleider actief te zijn voor de duur van vijf jaar te zwaar geacht en de uitsluiting van beklaagde om als trainer of begeleider actief te zijn, beperkt tot twee jaar, waarvan een jaar voorwaardelijk en met aftrek van de periode van de ordemaatregel.

6. De gronden van het beroep

Standpunt van de aanklager

6.1. De aanklager is in beroep gegaan tegen de uitspraak van de tuchtcommissie. In het beroepschrift van 31 mei 2022 is de aanklager opgekomen tegen specifiek twee overwegingen in de aangevallen uitspraak en heeft daartegen de hierna genoemde grieven aangevoerd.

a. Onjuiste interpretatie van artikel 6 lid 4 tuchtreglement

6.2. De tuchtcommissie heeft bij haar beoordeling miskend dat sprake was van machtsmisbruik. Uit de machtsverhouding, ook zoals de tuchtcommissie die schetst, vloeit juist direct voort dat een pupil niet (of moeilijker) kan zeggen dat hij bepaalde dingen niet wil of dat een pupil zich niet vrij voelt om hierover in gesprek te gaan, ook al lijkt de relatie vanuit het oogpunt van de begeleider nog zo goed. Een verschil in fysieke kracht, leeftijd, sekse of het deel uitmaken van een groep kunnen een ongelijkwaardige situatie creëren, waardoor de persoon die het ondergaat het gevoel heeft de seksuele toenadering niet te kunnen weigeren of zich eraan te kunnen onttrekken. Gezien de positie van beklagde als trainer alsmede gezien het grote leeftijdsverschil heeft de beklagde naar de mening van de aanklager misbruik gemaakt van zijn machtspositie ten opzichte van de pupillen door contact op te nemen, thuis uit te nodigen en mee te lachen om seksueel getinte grappen binnen het team.

b. Strafmaat

6.3. De aanklager kan zich niet verenigen met het oordeel van de tuchtcommissie dat een functie-uitsluiting van vijf jaar te hoog is. Bij de strafmaat is ten onrechte geen rekening gehouden met de machtspositie en de wijze waarop beklagde zich gedurende het onderzoek en de tuchtzaak heeft opgesteld. Beklaagde is niet op de mondelinge behandeling bij de tuchtcommissie verschenen en is daarmee het gesprek over de hem gemaakte verwijten met de aanklager en de tuchtcommissie uit de weg gegaan. Verder heeft beklagde op geen enkele manier hulp gezocht bij het oplossen van zijn problemen. De aanklager acht het gevaar voor herhaling daarom groot.

Conclusie aanklager

6.4. Ter bescherming van jonge, jeugdige, minderjarige pupillen acht de aanklager een onvoorwaardelijke functie-uitsluiting voor de duur van vijf jaar passend en geboden.

Het verweer van beklagde

6.5. Beklaagde heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de aanklager. Hij heeft naar voren gebracht dat het nooit had mogen gebeuren en dat hij er spijt van heeft. Beklaagde verklaart nooit de intentie te hebben gehad om zijn macht te misbruiken en mensen te beschadigen. Beklaagde voert aan wel degelijk hulp te hebben gezocht, maar dat de huisarts een doorverwijzing niet nodig achtte.

- 6.6. Beklaagde geeft aan het voor zichzelf te hebben afgesloten en niet van plan te zijn nog terug te keren op het trainingsveld als trainer of begeleider. Hij wil alleen nog maar voor zichzelf sporten. De hoogte van de op te leggen straf maakt beklagde (daarom) niets uit, als het maar klaar is voor hem.

7. De beoordeling door de commissie van beroep

De overtreding waarvan aangifte

- 7.1. De commissie van beroep neemt tot uitgangspunt dat de aanklager ter zitting heeft aangegeven dat zij - zoals in het beroepschrift is vermeld - een integrale behandeling wenst, maar dat de voornaamste klachten tegen de uitspraak van de tuchtcommissie zijn gericht tegen de vrijspraak van overtreding van artikel 6 lid 4 en de strafmaat.
- 7.2. De commissie van beroep overweegt dat beklagde trainer was van pupillen en daarmee valt onder het begrip 'begeleider' in de zin van het tuchtreglement. Als begeleider moet hij zorgen voor een omgeving en sfeer waarbinnen de sporter zich veilig voelt (artikel 6 lid 3). Ook dient hij niet door te dringen in het privéleven van de sporter (artikel 6 lid 7) en dient hij zich te onthouden van seksueel getinte intimiteiten via welk communicatiemiddel dan ook (artikel 6 lid 12). Beklaagde heeft erkend dat hij seksueel getinte appjes aan een pupil heeft gestuurd en dat hij tegen de pupillen heeft gezegd dat zijn deur altijd voor hen openstaat. In het gesprek met de onderzoeker van het ISR heeft beklagde bevestigd dat hij met pupillen online de videogame FIFA speelde. Tijdens de zitting in beroep heeft beklagde dat genuanceerd en verklaard dat dit wel over en weer is voorgesteld, maar dat het er niet van is gekomen. Daarnaast heeft beklagde erkend dat er tijdens de trainingen door pupillen regelmatig over seks werd gesproken en dat hij daar dan in mee ging. Met deze gedragingen heeft beklagde - zoals de tuchtcommissie in haar uitspraak heeft overwogen en waartegen niet is gegriefd - de artikelen 6 lid 3, lid 7 en lid 12 tuchtreglement overtreden.
- 7.3. Met de tuchtcommissie is de commissie van beroep van oordeel dat de gedragingen van beklagde niet zijn te kwalificeren als machtsmisbruik. Daarvoor is meer nodig dan de enkele vaststelling dat er een verschil is tussen een begeleider of trainer en de personen die de training of begeleiding ondergaan, in positie, fysieke kracht, leeftijd of sekse. Verschil in macht of het bestaan van een machtspositie houdt niet automatisch in dat deze macht(spositie) ook geacht wordt te zijn misbruikt indien enige overtreding van het tuchtreglement is vastgesteld. Alhoewel duidelijk is dat beklagde niet de van hem verlangde professionele distantie heeft bewaard, volgt uit de gedragingen die aan beklagde worden verweten naar het oordeel van de commissie van beroep veeleer dat beklagde zich juist gedroeg alsof hij onderdeel was van de groep die hij trainde, dan dat hij daarboven stond.
- 7.4. De commissie van beroep is gelet op het bovenstaande van oordeel dat beklagde artikel 6 lid 3, lid 7 en lid 12 tuchtreglement heeft overtreden. De commissie van beroep acht het machtsmisbruik, bedoeld in artikel 6 lid 4 tuchtreglement, niet bewezen.
- 7.5. Op grond van artikel 8 lid 1 en lid 3 van het tuchtreglement zijn voornoemde overtredingen strafbaar.

De strafmaat

- 7.6. Beoordeeld moet worden wat een passende straf is. Met de aanklager is de commissie van beroep van oordeel dat alle sporters zich veilig en onbezorgd moeten kunnen voelen bij het uitoefenen van hun sport. Dat geldt niet alleen voor meerderjarige, maar juist ook voor minderjarige sporters. Trainers, coaches en begeleiders spelen hierbij een belangrijke rol. Zij genieten het vertrouwen van ouders en de sporters en zij gaan ervan uit en mogen erop vertrouwen dat trainers, coaches en begeleiders eervol en respectvol met hen en hun kinderen zullen omgaan. Door het sturen van berichten met een seksueel getinte inhoud en door te proberen thuis met pupillen af te spreken en in de privésfeer online videogames te spelen heeft beklagde dit vertrouwen beschaamd en heeft hij de grenzen die hij in acht had moeten nemen, overschreden en onvoldoende afstand bewaard.
- 7.7. De commissie van beroep neemt het beklagde kwalijk dat hij deze grens heeft overschreden. Verder rekent de commissie van beroep het beklagde aan dat hij in zijn bewustwording tekort schiet. Beklagde heeft tijdens de mondelinge behandeling wel (herhaaldelijk) gezegd dat hij het niet had mogen doen, maar hij bleek niet goed in staat onder woorden te brengen wat het dan was wat hij niet had mogen doen en waarom zijn gedragingen ontoelaatbaar waren. Verder is het de commissie van beroep duidelijk geworden dat beklagde niet serieus hulp heeft gezocht voor de problemen waaruit de door hem gepleegde gedragingen voortkomen. Naar het oordeel van de commissie van beroep blijkt hieruit dat beklagde onvoldoende zelfinzicht toont. Hij had voor zijn gedrag meer verantwoordelijkheid kunnen en moeten nemen in plaats van de gevolgen van zijn gedragingen vooral op zichzelf te betrekken. Op grond van dit alles is de commissie van beroep van oordeel dat gevaar voor herhaling - ondanks de toezegging van beklagde dat hij nooit meer in een begeleidende rol in de sport wil terugkeren - onvoldoende is weggenomen en daarom een langere uitsluiting dan door de tuchtcommissie is opgelegd, passend en geboden is.
- 7.8. Beklagde heeft tijdens de mondelinge behandeling aangegeven dat hij zich niet verzet tegen de straf zoals door de aanklager is geëist. De commissie van beroep zal, gelet op het voorgaande - en met name het gestelde onder punt 7.6 en 7.7 - de uitspraak van de tuchtcommissie vernietigen, en beklagde alsnog de straf opleggen zoals door de aanklager is geëist, te weten een functie-uitsluiting voor de duur van vijf jaar, waarbij de periode dat beklagde in verband met de opgelegde ordemaatregel geschorst is, in mindering zal worden gebracht.

8. De kostenveroordeling

- 8.1. De kostenveroordeling is geregeld in artikel 25 lid 11 tuchtreglement. De kosten van het beroep komen conform de hoofdregel voor rekening van de KNVB en worden vastgesteld op € 500,-.

9. De uitspraak

De commissie van beroep:

- verklaart zich bevoegd om van de tuchtzaak in beroep kennis te nemen;
- vernietigt de uitspraak van de tuchtcommissie;
- verklaart bewezen de overtredingen van het tuchtreglement zoals genoemd in overweging 7.4.;
- legt aan beklaagde een onvoorwaardelijk verbod op om gedurende een periode van 5 (vijf) jaar actief te zijn als trainer of begeleider van een voetbalteam met aftrek van de tijd dat de ordemaatregel van kracht was, derhalve ingaande per 26 maart 2021;
- stelt beklaagde in kennis van het feit dat deze veroordeling, op grond van artikel 29 tuchtreglement leidt tot registratie van beklaagde, zijn persoonsgegevens en de gegevens van de tuchtzaak in het Registratiesysteem seksuele intimidatie van NOC*NSF, conform het protocol registratiesysteem in de sport van NOC*NSF;
- stelt de aan de behandeling van deze zaak verbonden kosten vast op € 500,- en bepaalt dat deze kosten ten laste komen van de KNVB.

Hilversum, 30 november 2022

mr. drs. H.P.M. Kester
(kamervoorzitter)

mr. M. van de Glind
(juridisch secretaris)

Afschrift verzonden d.d.:
Paraaf ambtelijk secretaris: